ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce V. S., zastoupeného Mgr. Josefem Havlíčkem, advokátem v Karlových Varech, Krymská 5, 360 01 Karlovy Vary, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 25. 10. 2003, čj. OAM-5508/VL-15-19-2003, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 3. 2004, čj. 59 Az 3/2003-21

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2003, čj. OAM-5508/VL-15-19-2003, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 8. 3. 2004, čj. 59 Az 3/2003-21, zamítl. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce v průběhu celého správního řízení jako důvod své žádosti o udělení azylu uváděl důvod ekonomický (nemožnost získat bydlení a zaměstnání v zemi původu poté, kdy mu povodeň zničila dům), snahu o legalizaci pobytu v České republice a dále touhu žít v České republice společně se svými dcerami. Žádná z těchto skutečností přitom nesvědčí o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Krajský soud nenašel ani žádné procesní pochybení žalovaného.

Rozsudek krajského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl kasační stížností. Tvrdil, že vážným důvodem pro podání žádosti o udělení azylu byla skutečnost, že v České republice bydlí u své dcery, na jejíž pozvání přijel poté, co v zemi původu po povodních ztratil střechu nad hlavou. Stěžovatel vedle tvrzeného porušení § 12 zákona o azylu namítal i to, že žalovaný ve správním řízení porušil i některá ustanovení správního řádu, a to § 3 odst. 3, § 32 odst. 1 a 2, § 33 odst. 2 a § 46. Krajský soud pak k těmto chybám nepřihlédl, a dopustil se tak nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Podle stěžovatele bylo v jeho případě možné použít i ustanovení § 14 zákona o azylu a udělit mu humanitární azyl, příp. mu udělit azyl za účelem sloučení rodiny, neboť má v České republice vytvořena rodinná pouta trvalého charakteru. Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve bylo třeba posoudit otázku, zda skutečnosti, které stěžovatel ve správním řízení uváděl, svědčily o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu; jinými slovy, zda žalovaný mohl žádost o azyl zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Azyl se podle § 12 zákona o azylu cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Stěžovatel v žádosti o udělení azylu ani při pohovoru vůbec nezmiňoval jakékoli pronásledování, či obavy a strach z nějakého pronásledování. Hovořil vždy pouze o tom, že v důsledku povodní přišel o dům, nemá dostatek finančních prostředků na obstarání si nového bydlení, má problémy s hledáním zaměstnání, chce v České republice legálně žít s dcerou a její rodinou. Svoji rétoriku ostatně nemění ani v kasační stížnosti; domnívá se však, že tyto vyslovené skutečnosti by měly vést k udělení azylu. V tom ale nemá pravdu. Chybí tu zcela „pronásledování" ve smyslu zákona o azylu, tj. neoprávněný postih ze strany státní autority nebo těch osob, které takovou autoritu zosobňují. Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu i žalovaného, kteří tvrzení stěžovatele nepovažovali za skutečnosti svědčící o tom, že stěžovatel byl nebo mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

K námitce týkající se porušení ustanovení § 3 odst. 3, § 32 odst. 1 a 2, § 33 odst. 2 a § 46 správního řádu v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí žalovaného, je třeba toliko uvést, že se nejedná o důvod kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Důvodem kasační stížnosti ve smyslu citovaného ustanovení není pouhý odkaz na ustanovení právního předpisu, či pouhá citace zákonného textu ustanovení nebo jeho části. Takto uvedený „důvod" kasační stížnosti je proto „jiným důvodem" ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. a zakládá v tomto rozsahu nepřípustnost kasační stížnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti také namítal, že bylo namístě udělit mu azyl z humanitárních důvodů (§ 14 zákona o azylu), případně azyl za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu). Námitka podobného charakteru ale zcela chyběla mezi námitkami žalobními. Za této situace není možné se touto kasační námitkou věcně zabývat, neboť je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* rovněž nepřípustná.

Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud připomíná, že výrok o neudělení azylu podle § 14 a § 13 v napadeném rozhodnutí žalovaného chybí, a to důvodně. Je-li totiž žádost o azyl klasifikována jako zjevně nedůvodná (§ 16 odst. 1 zákona azylu), není již možné činit závěr o přítomnosti některého z důvodů podle § 12 zákona o azylu. Ve vztahu k § 13 a § 14 tohoto zákona to pak znamená, že u takto zamítnutých žádostí o azyl již nemají být přezkoumávány podmínky pro udělení humanitárního azylu nebo azylu za účelem sloučení rodiny. Podmínkou pro úvahy žalovaného o těchto institutech je totiž zjištěná neexistence důvodu pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (srov. č. 244/2004 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil všechny přípustné stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. března 2005

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu